

Mugistrat grada Rovinja dobio je od ministarstva rata načog, da pripravi za iduće proglašenje stanovanja za jedan bataljun pješaka.

I tako pojačava ratno ministarstvo vojničke posade ili stvara novo u naših južnih pokrajina — sve iz ljubavi do milog nam susjeda i dragog saveznika!

Mjesto občinskoga liečnika u Puli imade se popuniti. Godišnja plaća iznosi K 2400 i godišnja podpora za stanarinu. Mjesto će se definitivno podijeliti nakon jedne godine službe te se ima pravo na mirovinu i na petgodišnje doplatke. Molbe valjaju dospasati do 18. januara o. g. municipiju grada Pule i dokazati treba: austrijsko državljanstvo, da molitelj nije prekročio 35. godinu, neporočeno ponašanje i pravo vršenja liečničke službe u Austriji.

Mjesto liečnika — pomoćnika, Zemaljski odbor za Istru razpisao je natječaj za jedno mjesto liečnika pomoćnika kod zemaljske bolnice u Puli sa godišnjom plaćom od K 2400 i stan badava (mobilizans, soba, svjetlo, peć itd.). Za potanje obavijesti valja se obratiti na ravnateljstvo bolnice u Puli.

Molbe treba poslati najdulje do 20. o. m. ravnateljstvu zem. bolnice u Puli.

Hrvatska Čitaonica u Ližnjaju obdržavala je u nedjelju dne 13. o. m. u 3 sata po podne svoju redovitu glavnu godišnju skupštinu u vlastitim prostorijama sa običnim dnevnim redom, na koju se p. n. članovi najujudnije pozivaju.

Lošinjski kotar.

Nerezine, koncem 1906. Početkom školske godine otvorila je našu zasluznu družbu sv. Cirila i Metoda za Istru, u ovome selu, jedan školski razred, tako, da sada imademo, pored „hrvatske pučke škole“, sto ju pokrajina uzdržava, i tu družinski razred (naši pa narodni protivnici imade pučku školu sa tri včiti, siti i asilo infantile, uzdržavan od Lege). Onima kojima su ijoje poznate narodne prilike u ovome selu, a i sredstva što ih naši protivnici upotrebljavaju (lega, općina) izbrisu i posljednju crtu što odaje karakter mjestu u prošlosti i sadašnjosti, time je jasno, da novac što ga družba za uzdržavanje toga razreda troši veoma je dobro uložen. Oba razreda polazi preko 100 djece obojega spola. Spomenuti razred smješten je u prostranoj i velikoj dvorani, sto ju članovi „Hrvat. Čitaonica“ badava ustupiše družbi, dok se sami smještice u omanju sobici. Tako valja! Živjeli!

Baš u toj dvorani doživjemo 26/12. krasne časove. Počesni odbor prijeđe je božićno držice za naše malise, te je pozvao na tu svećnost sve što se u ovom selu ne stidi svog majčinog jezika i dječevskih običaja. Prostrana dvorana bila je dubkom puna. Bilo tu deklamacija, a odraslija djeca odigrala su zgodan igračak, odgovarajući vremenu i svrsi. Nijesmo očekivali, da će se naša djeca, kojima je to prvi put da takva što vide, onako lijepo podnijeti. Sti smo bili zadovoljni sa izvedbom, te sa burom pljeska negramimo naše malo sokolove. Bijasno očito iznenadjeni kad se je zastor u pozadini spustio te u oči udario more svjetla u kriješu i sjaju sa nakićenim borom, a pred njime djevojčica bijeljina stala i zgodnim riječima prikazala spas svijeta i našega naroda. Oti pak naši mališani nijesu se makle sa bora, docim im je srdače podržavale od uzbudjenog čuvstva.

Iza tog dijeljilo se je djeci darove. Štakao dijete dobilo je svoj darak.

Razidjemos se svojim kućama nositi sa sobom krasnu sliku, koja će nam dugo ostati u pameti.

Sve to naravski nije islo bez priprave, što je iziskavalo trud i ustrajnost. Tu se osobito istakla naša vrijedna učiteljica družinske škole, Matilda Vrbančić; njoj ide u prvom redu hvala, što je zabava tako krasno izpala. No ne možemo da ne

spomenemo i g. Ivana Sokolica Antunoga, koji se pokazao upravo neutrudivim u radu oko priprava te prve naše zabave. Tako valja! Bio primjer mnogima!

Hvala i svima i drugima, koji doprinijesu ma-bilo što, te nam priredešte par tako ugodnih časova.

Osimto zahvaljujemo g. M. Francetiću, trgovcu na Rijeci, koji je poklonio toliko lijepih darova za našu djecu. Hvala!

Dok ovako općenito opisasmo tijek same stvari, ne možemo, a da ne iznesemo još jednu činjenicu, koju uzdužno stavljam pred oči našem kotarskom glavarstvu. Dok je bio narod sakupljen u prostorijama družinske škole, dote se sakupili neki mladi, tudinici prodani između, i dolazili tuleći nekakove provokatorne talijanske pjesme, do pred same prozore. — Nastaje sada pitanje, da li je to prodano blago učinilo iz vlastite po-bude ili ga ne to tko potaknuo? Ili... ili? Grđna sramota, da imade i kod nas čeljadi u ljudskoj spodobi, koja se deje kupiti od Talijana gore nego životinja.

Neka se znade! Iz Cresa piše nam prijatelj: — Ne će biti mi odmet, ako se početkom nove godine 1907. spomene ono, što se je zbito u proračunskom odboru za nastavu u bečkom parlamentu kad je bio Gauths ministrom za nastavu. „Et hoc minime invabat“; koristit će!

Razpratljivo je da je tu medju ostalim i o jeziku u pučkim školama. Dr. Lorenzen zastupnik južnog Tirola navali na vladu radi nepravde što se čini talijanskom Tirolu uvedenjem njemačkoga jezika, gdje je materinji jezik talijanski. Evo nje-govih rječi: „Nitko ne će ni iz dakeva doći o tom, da nastavni jezik u pučkim školama mora da bude i da drugčiji ne smije da bude, nego materinji jezik. Uvedenju njemačkoga jezika u južnom Tirolu dostato bi bilo, da se takovo po-stupanje označi pravim barbarstvom. Ta-kove škole nalaze se u neprekidnom su-kobu sa načelima prave i zdrave peda-gogije i sa pravima narodnosti, i suviše su protivne pozitivnim zakonima države, koja dvorskom odlukom od 11. septembra g. 1848. takasitve govori, da početna pouka mora da bude obavljana materinjem jeziku. Nudnje kaže, dr. Lorenzen: „Jezik je naravni znak narodnosti, ili, kako reće Wurmbrandt u bečkom parlamentu: „Prvotino i naravno pravo jednoga čovjeka jest, da djeca budu uzgajana u je-ziku svojih otaca, i da uzdrže narječe roditelja, jer (bitje, čuje, ovo je važno) je jezik poglavito jamstvo karaktera je-dnoga naroda, i po jeziku poznaje se narodnost.“

Jeste li čuli, kako talijanski zastupnik brani svoj jezik, kako neće nipošto da vlast ustraju u Tirolu škola u njemačkom jeziku, kako javno naglasuje, da djeca primu početni nauk u jeziku oca i svoje majke, kako izrično kaže, da vlasta iznajmu Talijanima pravu nemilost; kako se taj zastupnik za svim pravom tuži na vlast, te potvrđuje da se nje-mačke škole u južnom Tirolu protive škol-sustavu i narodnom pravu, i istim zak-o-nima vlade, koja hoće i naredjuje, da se djeca podučavaju u svojem jeziku, a pa-pokon kako sve to zaglavljuje izrekom drugog zastupnika, kojega nazori su ne-nadkritljivi, i tim važniji, jer dolaze iz ustiju zastupnika njemačke narodnosti.

A sto čemo mi Hrvati u Istri na tako mudra razlaganja talijanskoga za-stupnika? Naša djeca nemaju hrvatske škole; toga radi sili se ju da polazi talijansku školu i da se savsim odnarede; da pišemo dr. Lorenzonu da nam se smiluje i da svoje argumentacije vratiti na užut gospodujućim Talijanima u Istri? Bilo bi isto, kao htijevati da iz tvrdoga kamena proteže hladna voda. Dakle nista ne preostaje, nego raditi i ustrpljivo kari-kati od Boga pomoći. A doći će; evo hvala Bogu i „Družbi sv. Cirila i Metoda“, i u Cresu se gradi „družinska“ škola iz koje će sinuti svjetlost na objavljenje naroda...

Voloski kotar:

Luka u Opatiji. Prošla su već puna dva mjeseca što je većina opatijskoga mula poronita u more, u nepovrat. O tom se je pisalo javno i privatno. O tom se je interpelovalo. Za stvar zauzeli su se razni i kod c. k. ministarstva trgovine u Beču. I kod ove vlade i kod ovoga ministarstva razpravljalo se je ponovo o opatijskoj luci. Najnoviji glasovi što stigle iz Beča, od samoga gospodina ministra trgovine, glase: prvo, da će pomorska vlast Tršćanska u svojoj upravi priuđiti provizorno pristajalište popravkom još obstojećega dijela mula; drugo, da će se gradnju mula odati u nojkraćem vremenu.

Jos obstojeći dio mula, i on razpučan, zakrpalо se je ponekle — za koliko vreme, to bi mogao kazati samo jug. O tomu pripravlja se gradnja lješenoga privremenoga pristajališta po prilici na suprot onomu dielu mula što još nješkako obстоji. Nužno je učiniti čim brže i čim bolje, jer eto nadoljni glavna sezona opatijska, pak bi bilo i zlo i sramotno da parobrodi nejmaju gdje u Opatiji, pa kako,

nego dobro bi da bude i „najkraće vrieme“, u kojem se ima odati gradnju mula, čim kraće, paće da se već u malo nateže. Jasno je kao bilo dan, koja tvrdka bi nojnjakse, najbolje i u najkraćem vremenu sagradila mul. Jasno je takodjer da je nužno da se udesi luka čim prije i čim bolje, da nebude ni skode ni bruki ni sramote. A kad je to jasno, onda je jasno i to što bi imale učiniti odnosne c. k. oblasti, što bi imalo učiniti c. k. ministarstvo trgovine, koje imade u tom zadnjem rječ. Da ju već jednom čujemo!

Hrv. Čitaonica u Kastvu obdržavala je dne 31. decembra 1906. svoju 41. redovitu glavnu skupštinu. Prva skupštinā bila je dne 27. decembra 1866., zato će bude li priliike, slaviti se četrdeset godišnjica u tek. godini. Članova broji 49. U upravnim odbor birani su: Kažimir Jelusić obč. načelnik, predsjednik, Hinko Je-lusić učitelj, tajnikom i Kuzma Jedrelić srećenik blagajnikom.

* * *

Svršetak godine zaključili smo poslijepodne zahvalom u crkvi u večer koncertom „Istarske Vile“ u Kastvu i zahvalom „Sloga“ u Zametu, koje zahave bili dobro posjećene i dobro su isplate.

U Kastvu. Dne 28. decembra 1906. obdržavalo je obč. zastupstvo u Kastvu celi dan redovitu sjednicu. Spomenut se novog učiteljstva u Kastvu, imenovao je za razlike zasluge počastnim gradjani kastavskim: Njegovu jasnost gospodin Konrad kneza Hohenlohe-Schillingfürst, c. k. namjestnika u Trstu; g. dra Alfredu pl. Manusui de Montesole vladinog savjetnika u Trstu u blivog kolar. poglavara na Voloskom; g. prof. Franu Matejčiću zem. školskog nadzornika u Trstu i gosp. prof.

Frana Frankoviću, ravnatelju muškog učilišta u Kastvu. Na toj počasti imenovani jesu lijepe zahvalnosti. Gosp. Namještnik Radi toga mi je ovo odlikovanje, jer mi daje pravo hrnuti se i izvan voloskoga kojara za dobrobljet občinari. Budite osjećeni da će svakom prilikom upotrebiti sve svoje sile na korist mire mi kastavskih občina zahvaljujem se štovanom občinskom zastupstvu najtoplje te zagotavljam da će se vazda i veselo zauzimati za dobrobljet vaše lijepe kako napredujuće občine.

Gosp. Manusui brzojavio je: Punim srcem zahvaljujem na velikoj časti izkazanoj mi od zastupstva najveće občine Istra. To zahvalje mi je ovo odlikovanje, jer mi daje pravo hrnuti se i izvan voloskoga kojara za dobrobljet občinari. Budite osjećeni da će svakom prilikom upotrebiti sve svoje sile na korist mire mi kastavskih občina. I gg. Matejčić i Franković, vrlo zaslužni na školskom i narodnom polju, lijepe se zahvaljuju.

U počast zastupnika prof. Vjekoslava Spinčića darovalo je zastupstvo „Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru“ 300 K. „dobre ruke“; podarilo je i Djačko podporno

držstvo u Beču i primilo do znanja da je občina Kastav uplatila treći obrok za saldo občanini 2000 kruna „Djačkom domu“ u Pazinu.

Sve svoje škole predplatilo je na 27 komada „Mladog Istrana“.

Primilo je do znanja, da je pasiv občine Kastav od 112 hiljada kruna koncem god. 1904. u dve godine dano, t. j. do konca 1906. podpunoma namiriti bio. Občina, koja toliko u dve godine namiriti može, mnogo učiniti može, ako je samo složna.

O sjednici izašla će posebno običajno obširnije izvješće.

„Bratovčina hrv. Ijudi u Istri“. Kao oprost od čestitaju prigodom nove godine 1907. uplatili gg: prof. Spinčić Vjekoslav, nar. zastupnik u Beču 50 K; Vrabeć Ivan Ev. administrator župe u Vrpolju 5 K; dr. Fran Mandić u Trstu 50 K; Fran Matejčić u Trstu 20 K; Fran Franković u Kastvu 10 K; dr. Dabović Kojetan u Kastvu 10 K; občinski glavar u Kastvu, Kažimir Jelusić, za zahvalu misu dne 11. okt. 1906. buduću misnik niti htio primiti, darovao 10 K; Nikola Zugelj, župnik u Krkingu (Istra) platio članarinu za g. 1904., 1905. i 1906. svatu od 6 K; Ivan Koruza, župnik u Klani, daruje 8 K; Povratič „Bratovčini“ ono, što nam je u potrebi dala, po mogućnosti, malo po malo, ali... sve: Plaćar iz Trsta 20 K. Vivat sequens!

Ispravak natječuju. U oglašu natječaja kuratorija delavške škole u Kastvu stajalo je da je nastup službe dne 1. februara 1907. što je krivo, jer nastup službe je početkom drugog poljeća dne 16 februara 1907.

Njemačka glazba u Opatiji. „Slovenskomu Naruču“ pisu iz Opatije, da je sadašnja lječilišna glazba tamo sastavljena od samih njemačkih glazbari, koji da ne mare za slavenske glazbene komade, premda imade tamo već dio slavenskih gostova. Naruci li koje družtvu, koji hoteller li bilo koji drugi tu glazbu, neće ova ni na preporuke ni na molbe, da igra slavenske komade. Toga radi počeli su mnogi na-ručivati vojničku glazbu iz Rike, koja nesamo što je jestinjna, već nastoji takodjer, da u svemu zadovolji želji občinstva. Tako je u prvoj polovici tek. mј. jedan od hotelera naručio vojničku glazbu, proti kojiju su ljujeli njemački glazbari demonstrirati, ali njim to nije uspjelo, jer se je na njihovu nakuru na vrieme doznao i tako svaku demonstraciju prepričao. Za sve demonstracije rečenih glazbari biti će odgovorne lječilišna komisija, koja daje prednost tujim, inozemnim glazbarom pred domaćimi državljanima.

Ustrojenje dobrovoljnog vatrogasnog društva u Voloskom. Od tamo nam javlja, da su domaći rodoljubi imali dne 29. o. m. ustanovnu skupštinu, koja se je obdržavala u „Narodnom Domu“ radi ustrojenja dobrovoljnog vatrogasnog društva.

U Opatiji obstoje doduše slično vatrogasno društvo, ali ono je u njemačkim rukama i pod njemačkom komandom. Radi toga bila je prava potreba, da se u Voloskom ustroji domaće hrvatsko vatrogasno društvo, koje će u prvom redu vršiti učvijušen čovjekoljubnu dužnost t. j. praktični suhobčinom u revolji u pomoći i drugu narodnu dužnost t. j. vršiti sve dužnosti sviestnih i odlučnih rodoljuba.

Očekujemo radi toga od sviju občinara i susjednih rodoljuba, da će se mnogobrojno upisati u novo toll koristno i potrebito društvo bilo kaž izvršujući, bilo kao podporni ili utemeljiteljni članovi. Bez jednih i drugih društva nebi moglo obstojeti a, tim manja avuča zadaču valjano rješiti. Nebi nam stalno služilo nimalo na, čest kad bismo sustali na pol putu i kad bismo pružili zavidnom a smjelom protivniku izliku, da nam se uzmognje smijati i podrugivati, da nismo tohoz kadri uzdržavati ovako koristno i potrebito domaćo društvo. Na posao dakle rodoljubi!

Pazinski kotar:

Profesori pazinske gimnazije držat će skoro svake nedjelje u 10 sati prije podne u dvorani „Narodnoga Doma“ pukčka predavanja.

Red predavanja do Uskrsu o. g. je ovaj: 18. siječnja t. g. prigodom 25-godišnjice smrti biskupa Dobrilića držat će prigodno slovo prof. Figurić, Frankola, dr. Kević i Novljan.

20. siječnja: Fr. Novljan: Uzduhi ili zrak (s pokusima).

27. siječnja: Dr. M. Kević: Andrija Kačić-Miošić i narodna pjesma.

3. veljače: A. Mučalo: O vježbi.

17. veljače: N. Žic: Znameniti istarski Hrvati prošlih vjeća.

24. veljače: Fr. Frankola: Narodi naroditosti slaveni.

3. ožujka: M. Zybalić: Novije naseobine u Istri.

10. ožujka: Dr. M. Kević: Slavenski prosvjetitelji sv. Ciril i Metod.

17. ožujka: Stj. Figurić: U prosjeku je snaga.

Prvi ovaj niz predavanja počinjemo dostašno. Velikom Dobriliću nije jošte podignut u Istri spomenik ni iz kamena ni iz gvođa, a možda to nije ni potrebno: upoznajmo ga i cijenimo, pak mu u svojim srcima podignimo spomenik trajne ljubavi. Tu ljubav prema svom prvom narodnom prosvjetitelju ima buditi i naše prvo pukčko predavanje. Svako nedjeljno predavanje će trajati po prilici 1 sat.

U velikoj i lijepoj dvorani „Narodnoga Doma“ bit će mjesto dosta. Za to se nadam, da će naš puk iz Pazina i okolice u velikom broju dolaziti na tu svoju, pučku predavanja. Ugodna nam je dužnost, da lijepo zahvalimo patriotskom odboru „Narodnoga Doma“, što širom otvara vrata svoje dvorane istarskom svijetu, gdje će se ovaj uvjeriti, da je u prosjeku snaga naroda. Prosvjetimo se i radimo, polag prosvjetljeno razuma!

Pazin dne 7. siječnja 1907.

Profesorski odbor za priredjivanje pučkih predavanja.

Stjepan Figurić, Nikola Žic, predsjednik.

Budući stupovi talijanstva u Pazinu. Pod konac prošloga mjeseca priredile pažinski talijani u prostorijah dječeg zabavista „Lega Nazionale“ školskog dječići običnu „Božićnicu“. Dječica su — kako je to već običaj — pjevala, deklamirala i gimnasticirala, pri čemu su se — kako čitamo u talijanskih listovima — odlikivali sliedeći talijaničići: Jelena Mrak, Lidija Drndić, Mirija Drndić, Amadeo Pešle i Marija Pozar. Jedino ove spominju rečeni listovi kano odlikovane, a među njima neima niti jednoga talijana. Sve je to naša hrvatska krv, jer kojekako Lidija il Amadei neće nas nikada uvjeriti o tom, da su Drndići, Mraki, Pozari itd. starinom Talijani bili.

Hrvatska krv osvježuje i podražava talijansko nesamo u Pazinu, nego također i u ostalih gradićih Istre i ta krv zadaje našemu narodu težke udarce, jer je goru potrebljano nego li Turčin.

Porečki kotar:

Livade. Malo ima mesta na kojem je do sada nejma postaja, nego samo selo, što prouzrokuje mnoge neprilike tamošnjim trgovcima. I obične i zemaljski sabor i žemaljski odbor već su se krenuli za postaju u Livadu. Predstavnik c. k. vlade izrekao je već i javno u saboru, da će se u Livadu postaja ustavoviti, što je već njekoliko i godina od tada, a postaje još nejma. Na javnom sajmu, što se ga je prošloga ljeta u Livadi obdržavalo, govorilo se je o tom, i stvarci rezoluciju. Ona bijaće predana i preporučena na kompetentnom mjestu.

S toga mjeseta dosta je netom proglašenje vlast, da je c. k. ministarstvo željeznica sporazumno sa c. k. ministarstvom finansija uzelo u izgled pretvorene stanice u Livadu u postaju za sveukupni promet. Izvršiti će se put teckinda, kad carevinsko vjeće prihvati vladinu zakonsku osnovu, tičuću se povjerenja državnoga jamstva za mnoge željeznice nižega reda, među njima i za željeznicu Trst-Poreč. Dakle eto sad se je postavio taj uvjet. Nadamo se da će carevinske vjeće još u kratkom zasjedanju ovoga mjeseca razpraviti dotičnu zakonsku osnovu. Onda već neće biti izgovora, i napraviti će se postaja u Livadu, na koj se će vršiti sveukupni promet. Bilo čim prije!

Iz okolice Vižinade nam pišu, da se je tamo ustrojio narodni odbor, komu je svrha da poradi oko osvješćivanja puka. Sada u početku radi odbor svima silama, da se ustanovi škola u selu Ferenci, u koju bi ista sva djeca iz okolice Vižinadskog, a koju sada polaze talijansku školu u Vižinadi, gdje uzaludno gube vrieme a da se ništa ne nauče, osim što će možda mnogi od te dječice kasnije graditi svoj rod i materinski jezik. Obraćamo se s toga molbom na sve naše rodoljube i našu plemenitu Družbu sv. Cirila i Metoda, da nas u našoj nakani podpomognu, da dođimo što prije do cilja. Do sada smo još na dobrom putu da se dušom i telom digne u obranu naših pravica, ali nam fali škola, u kojima bi se učili da se oslobođimo iz saka tudjina-neprijatelja, koji nas gnjaviti i davi.

Koparski kotar:

Prva slovenska razprava na kotarskom sudu u Kopru vršila se je prošloga čedna. Svi spisi bijahu slovenski i čitava razprava od početka pak do konačna bila je slovenska. Odvjetnik i državni zastupnik Bennati zastupao je tužitelja dočim je obtuženoga branio odvjetnik dr. Rybač. Odvjetnik Bennati izjavio je, da je posve razumio obranu i spise slovenske, dočim u istarskom saboru neće ni da čuje govoriti slovenski ili hrvatski. Eh, reči će on, drugo je biti odvjetnik a drugo zastupnik. Zar ne slijor Bennati?

Franina i Jurina.

Fr. Si Čul Jurino, da su poteli novopečeni Talijani va Ičićeh spravljat sile i kopila?

Jur. Čul sam ja, ma da su se lepo go-spodski za put paricali.

Fr. Su, su nebore, neki jo dobili tri, neki pet al šest stotin krun za put.

Jur. A ki će to platiti?

Fr. Ki drugi lego občinska kasa ale občinari!

Razne primorske vesti.

Iz poštanskih krugova pišu nam: Javili ste nam pod konac prošle godine, da se ima popuniti mjesto upravitelja na c. k. poštanskom uredu u Puli, koje je izpraznjeno. Eto već drugu godinu. Očekivali smo da će se to dogoditi mjeseca decembra prošle godine, kadno bijahu imenovani nekoji viši poštanski činovnici kod ravnateljstva u Trstu. Nu to se nije dogodilo, premda leže već dulje vremena odnosni predlozi kod ministarstava u Beču. Neznamo čemu da to zatezanje pripisemo.

Ljubljanski su listovi prosliji dana opetovo prigovarali ravnateljstvu pošta i brzojava u Trstu, što bijahu kod poslednjeg imenovanja poštanskih kontrolora nekoji činovnici u Ljubljani preskočeni. Ali to se nije dogodilo samo ljubljanskim činovnikom, nego također i nekojim tršćanskim i to većinom našim činovnikom, oficijalom, koji su stalno držali, da će postati kontrolori, pošto bijahu po godinama služe i po sposobnosti prvi na redu.

To zapostavljanje naših činovnika pripisuje se u prvom redu novoimenovanom ravnatelju ili predsjedniku potročnih ureda, za kojega vele, da kod njega ne uživaju nimalo milosti hrvatski i slovenski podredjeni mu činovnici, pak da tura napred radje Talijane i Niemece i neznnali ni riedi hrvatski ili slovenski.

Ako je tomu doista tako, tada očekujemo od dvorskoga savjetnika i ravnatelja pošta i brzojava u Trstu, da će se dati u buduće bolje i točnije obavijestiti o prednosti i sposobnosti podredjenih mu činovnika i da ne te sljepe povjeravati tomu predsjedniku, koji nezna ili neće da bude pravedan i nepristran i prema hrvatskim i slovenskim činovnicima.

Nova parobrodarska ploviba između Rieke, Voloskog i Opatije započela je koncem pr. m. Hrvatsko parobrodarsko društvo u Senju započelo je plovibot slijanjem parobrodom „Petar Zrinjski“ između Rieke, Voloskoga i Opatije. Cijena je za jednu vožnju iznosu 40 para, a za amio i natrag 60 para. Ove su cijene niže nego li ostalih društava to je radi toga započelo između tih društava živa konkurenca. Senjskomu društву doju nasi rodoljubi širom Liburnije prednost, jer je ono disto hrvatsko društvo, dočim nemamo o hrvatsku na drugim parobrodima ni govora. Puko ime „ugarsko-hrvatsko“ nezadovoljava više naše putujuće občinstvo, koje je dugo moglo i prosilo, da bi se naziv „hrvatsko“ bar nečim opravdalo. Sto će nam puki naziv „hrvatsko“ kad ima na onih parobrodi, čak i talijanski jezik prednost pred hrvatskim.

Upit zastupnika Blankinija. U sjednici delegacije austrijskoga carevinskoga vjeća dne 3. o. m. u Budimpešti upitao je odlični dalmatinski zastupnik i delegat g. Blankini ministra izvanjskih posala g. baruna Aerenthala hoće li se zauzeti za to, da bude podana primjerena odsteta udovici Rumac iz Lovrana i njezinog Četvrtog siročadi od društva „The Vanse Redwood Lumber Company“ u Kaliforniji, gdje joj je suprug zbog ludje neopreznosti ubijen lancem.

Imenovanja u finansijskoj struci. Financijski perovodjaci kod ravnateljstva u Trstu g. Janko Macak imenovan je je fin. komesarom. Perovodni vježbenik kod istog ravnateljstva g. Ante Franki rodom iz Omisija imenovan je financ. perovodjom. Čestitamo mladim prijateljem i rodoljubom.

Narodni darovi. Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru sabrala je gđica Katinka Pavelić učiteljica u Ripendi u 2 navrata K 51-06 i to jedan put 85-06 K a drugi put 16 K. — Oba iznosa pripisana su ravnateljstvu družbe.

Na dan novoga ljeta sabrao je u Draguću vredni rodoljub Ivan Gržinić Frančeskinov K 12-50 u rodoljubnom društvu kod veleč. g. Jonkina Pilata, županijevitela u Draguću i to gg. Umberto Grožić 8 K g. Josip Zlatić 8 K, Jonkin Pilat K 2-50, Ivan Gržinić Frančeskin 2 K, Ivan Šestan 2 K.

Na Božić u večer sakupilo se u veselom društvu kod gosp. Ivana Gašparini-Gržina u selu Praščari kod Sv. Vitala slijedeće iznose:

Obitelj Gašparini-Gržina K 10, po 2 K darovaše: Korlević Stjepan pok. Ivo, Ivan Gašparini pok. Antuna, Ivan Marijan Matković pok. Antuna, Mate Korlević pok. Mate i sini Angejo i Ivan, Ivan Gašparini pok. Ivana, Šime Korlević pok. Antuna;

po 1 K darovaše: Miločić Miho, Antun Benleva od Antuna, Antun Ružić, Šime, Stjepan Žita; Marija Korlević 50 h., Šim Ivan 60 h.

G. Niko Pajalić i supruga daruju za družbu 5 K, za dječko pripomoćno, društvo u Pazinu 5 K i Bratovčići hrvat. Iudi u Istri 6 K.

Zivili plemeniti darovatelji!

Da II 1. VI uporabljujete sladnu kavu! Nametne li se ovo pitanje u gospojinskom društvu, biva često susretano sa nekim požalitvom i nijekajućim posmjehom, što dokazuje, da još mnoge protiv

sladne kave goje Žestoka predstava. Djelomično razjasnjuje se ovaj odnos također time, jer što se pod imenom sladne kave kupuje, ponajviše pače i nije ikakova sladna kava, već gotovo uvek samo obično pečeni ječam ili na običajan način prženi slad, koji podavaju tekar neku odvratno neslastnu tečku, koja svakako ne prija poput kave. Baš još vrlo mnogi ne znaju ili se nisu o tome osvjeđeni, da samo u Kathreiner-Kneippovoj sladnoj kavi postoji neki proizvod, koji po vlastitoj naravi posjeduje ugodan tek kave, pošto su njezina zrna upita i naknadno nekima izvadkom iz kavine trešnje tako, bez da na sebe povlači otrovni kofein zrnate kave. Kathreiner-Kneippova sladna kava sjednjuje s logom jedina u visokom stepenu prijatljivog okusa i mioniraju zrnate kave sa poznatim i zdravstvenim prednostima slada.

Tko je zato pravi Kathreiner pokušao, neće doista više gojiti nikakove predeude proti valjanoj sladnoj kavi. Nu pravi se Kathreiner prodava jedino u zatvorenim omotima sa imenom „Kathreiner“, pa je s toga kod kupovanja vrlo nužno potrebno, da se ime „Kathreiner“ neprestano što izričljivo naglaši.

Priposlano¹⁾

Visokom c. k. Namjestništvu

u Trstu.

Predobro je poznato tom Vis. c. k. Namjestništvu, da podpisani nije već 9 godina primio dopune kongrue za službu duth. pomoćnika u Dobrinju. Poznato je također, da je pred više godina i pismeno i ustmeno dokazao pogrešku dosadašnje fasije i zahtjevao, da mu se izplati dopuna kongrue; a još nije izplaćena.

Godine 1900. u mjesecu februaru pitao je preko c. k. kol. poglavarstva u Losinju od c. k. ministarstva, da mu se plati odsteta stanařine. Nešto iza toga tražila je bivaša c. k. polit. izpostava u Krku od obične, da i ova pomognе plaćati odstetu stanařine. Od tada je i ova stvar zaspala.

Nakon svega toga pita podpisani: 1. da se već riječe ova pitanja i plati mu dopuna kongrue i odsteta stanařine; 2. da mu se plati pretrpljena šteta čekanjem od 9 godina i nadoknadi K 300 za putovanja u Trst i Bed radi kongrue.

Ne udovolji li se pravici i zakonu, svratiti će se u novinama na ovo pitanje, nek juvost znaku kako se u Austriji tu-made i vrše zakoni.

Uz duboko počitanje

Antun Žic,

exkooperatör u Dobrinju.

¹⁾ Za članak pod ovim naslovom ne odgovara uređivo.

Premilostiva gospodjo!

znadote li, zastoj li kod kupovanja sladne kave imo „Kathreiner“ izričito morate nagnati?

S raskoš topa, jer Van druge predstoji pagibeli, da tebe dobili manjevidjenu privođenju, koja manjaju sve prednosti, koje Kathreineru dodaju!

Pošto jedino

Kathreiner-Kneippova

sladna kava

pobjeđuje usled svojega samovlaštivoga nadma proizvajajući miljak i ohan zraste kave.

Zato je, premašljavajući gospodjo, Izvoste načinjati napamet, da pravljati.

Kathreiner - dobijate jedino

amo u zatvorenim favoritom

omotima pod nazivom „Kathreiner-Kneippova sladna kava“.

Način je pravljivanja za slikom

„Kathreiner-Kneippova kavu“

snakom.

Oglas natječaja.

Usljed zaključka občinskog odbora iz sjednice od 27. decembra 1906. raspisuje se ovime natječaj na 2 (dva) mesta občinskih redara za poreznu občinu Opaliju sa mjesecnom plaćom od K 100 i odgovarajućim godišnjim pašalom za uniformu od K 140.

Natjecatelji imaju biti austrijski državljanini, nesmiju biti stari preko 40 godina, moraju poznati u govoru i u pismu hrvatski ili slovenski i u govoru i u njemački a po mogućnosti i talijanski jezik te se obvezati, da će služiti najmanje jednu godinu dana, ako ga občina prije neodputi iz službe uz odzak od 14 dana.

Molbenice se imaju podnести na podpisano najkašte do 20. januara 1907.

Glavarstvo občine

Volosko, dne 29. decembra 1906.

Nadatelnik:
Dr. Stanger.

PARAMENTE

jeftine i dobre mogu se dobiti jedino kod tvrdke

JOSIP NEŠKUDLA u Olomucu

— (kralj. Česka). —

Protokolirani zavod i tvornica preporučava uz vrlo nizko cene sjajno izrađane paramente u raznim slgovinama, milno odjeće, plavulje, dalmatike, vole, kasule, nobnlice, zastave, crkveno zastave, čilme, albe, rokete, olborije, monstrancije, svilećnake,

Iustere i t. d.

uz jamstvo za trajnost, jer je u vlastitim radionicama izradeno.

Prednosti zavoda.

Potnički se ne drže, a toga je roba u Olomuci izrađena, koja se ima pismeno izravno narudžbi, za 20% ili 1/4 jeftinija nego li kod svih drugih českih i njemačkih tvrdaka.

Vrlo pogodna obročna odplaćivanja.

Paramente saljem na uvid franko. — Ilustrirani cincici badava i franko.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

jeftin i dvostruki elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reuma, astmo (težkog dišanja), ne-spavanja, zuženja u uhu, neravnalje, glavobolje (mi-grane), kucanje srca, zubobolje, muževne slabosti, studeni ruku i nogu, padavine (epilepsije), posjetile, ujnost, nevjastice, angivulose, držanja na tlu, influencu skopljajuću sa bolesnicu krtač, obilje (malotvornosti), želudnih grčeva, hezdečnosti, losihas, punokrvnosti, svih vrhulih grčeva, hoperhondrije, tjelesnih grčeva, hamorholde, kao i kod sveobuhvatne slabosti itd. sruzi kao nemackrijive sredstve, posto elektro-magnetičku struju čestim životinjama tlocem daje, ali se ročeno bolesti u najkratčem vremenu izleču.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti visekratno elektrolyziraju tjele upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazi i postrojenjem kroz tjele prolazi, dođem naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvezde R. B. br. 86967, kako joj je juči receno, umjerosno učinjen neprekidno na tlu dajuće, što svakako bržem izlečenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izleđene su sa mojim strujom posve! Od izleđenih sa mojim strujom R. B. broj 86967 krađena zahvalje kuo i od odličnih aljeva izdane svjedočstva i priznanice iz svih strana sveta poohranjeno su u moj plombovanu, gdje a stojje sva-kom u svaku dobu na uvid. **GDE NUEJAN LIJE NUE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bolestima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi bi izleđen nosit će u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorjam osobito p. n. občinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga neuspješnog zabranjen u Njemačkoj, kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvezda R. B. br. 86967 osobito se svaki i u svim vremenu dopadnost poradi svoju izvratnu lječivost.

MALI STROJ STOJI 4 K. Rabiti ga mogu samo dječaci i jako slabe gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 6 K. Rabiti se kod ostarijih 20 god. kroničnih bolesnih.

Dopravljanje i naručiva obavljaju se u I hrvatskom jeziku. Pouzećem ili ako se novac unapred po-falje, razazilo je glavna prodavača za tu i inozemstvo:

ALBERT MÜLLER,
Budimpešta, V., Vadász-ulica 49/A.
Kálmán utca uga.

• ISTARSKA POSUJILNICA u PULI •

Prima zadružare, koji uplađuju zadružnički diekova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije dan to plađa od istoga $4\frac{1}{2}\%$ doista bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uklonja suglasno ustanovio vedi ili manji rok za odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadružarom, i to na hipotečku i zadužnice uz garantiju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati posle podne; u nedjelju i blagdanu osim julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Družvena pisarna i blagajna nalazi se u viale Carrara vlastita kada (Nazordi Dom) prvi pod desno, gđe se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Odlikovana
SVIJEĆARNA NA PAPU
Gorica - ulica Sv. Antona

Preporuča preć. svećenstvu, crkvenom starištvu, p. n. slavnom občinstvu svijeće iz prijesnoga pčelinoga voska kg. po K 5.— Za prijesnost jamčim s K 2000. Svijeće za pogrebe, za božićna drva, voštene svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

SVOJ K SVOME

— JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU. —

Castim se preporučiti p. n. občinstvu, poslovanom svećenstvu, crkvama, bratovštinskim svoju krasno uređenu.

TVORNICU VOŠTANIH SVIJEĆA.

Kod mene se dobivaju izvrstne, a od mnogih priznate u svim veličinama svijeće od pravog pčelinjeg voska kao i finog crk. tamjana.

Prodajem dobra i svježa — po zdravje — koristna meda Klg. po K 1·20. — Kupujem uz dobru cijenu u svim kolikoćama žutog voska.

Svaku i najmanju narudžbu p. n. misterija obavljaju najspretnije, kao i uz najpovoljnije uvjete.

S veštovanjem

Vladimir Kulic,
Šibenik (Dalmacija), glavna ulica.

— JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU. —

Pokušajte
i preporučite
proizvode

Vydrope tvornice jestvina
u Pragu VIII (Kralj. Česka.)

Cijenovnik badava.

A. Žunić & C° - Pula

na ugлу ulice Via S. Martino i Circonvallazione

Novouredjeno skladište sva-kovrsnog pokućstva:

zrcala, slika, stolica, divana

— itd. — itd. —

Cijene umjerene.

OLOVKE

a korist družba sv. Cirila i Metoda
dobjivaju se u

tiskari Laganja i drug. u Puli

prije (J. Krmpotić i dr.)

uz cijenu od 2 do 10 para.

Hrvati!

Kupujte žigice

Oružje sv. Cirila i Metoda za Istru

PEČATE

... iz gume ...

izradjuje

tiskara Laganja i drug.

Pula, Via Giulia, 1.